

سیستم آموزشی به مثابه گفتمان قدرت: خوانش رمان ناطور دشت اثر سلینجر با تکیه بر نظریه شبه فرهنگ تئودور آدورنو

معصومه بختیاری^۱

چکیده

در چند دهه اخیر مفهوم «گفتمان» به عنوان یکی از چالش برانگیزترین مباحث در مطالعات میان رشته ای به شمار میرود که حوزه های مختلفی هم چون سیاست، فلسفه، جامعه شناسی، زبان شناسی و ادبیات را در بر می گیرد. یکی از رویکردهایی که در نتیجه ارتباط میان زبان شناسی و علوم سیاسی و جامعه شناختی است، گفتمان تحلیل انتقادی است که به رابطه زبان و قدرت می پردازد. از تاثیر گذارترین چهره های این رویکرد میتوان به آنتونیو گرامشی، پائولو فرر، و مکتب انتقادی فرانکفورت اشاره کرد. تئودور آدورنو به عنوان یکی از مهم ترین اعضای این مکتب اساسی ترین تعریف راجع به سیستم آموزشی را در مقاله خود تحت عنوان «تئوری شبه آموزش» مورد سوال قرار می دهد. از دیدگاه وی، آموزش یکی از جلوه های بیرونی روابط قدرتی است که با زبان خاص خود محصلین را مورد خطاب قرار می دهد. تحقیق حاضر تلاشی است تا نا کارایی سیستم آموزشی در جهت پرورش انسان های مستقل را در رمان ناطور دشت اثر جی. دی. سلینجر مورد بررسی قرار دهد.

واژگان کلیدی: آموزش، گفتمان، شبه آموزش، خود استواری، متابعت

^۱ عضو هیأت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج